

	<p>ISSN: 2774-0390 (Online)</p> <p>วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>Journal of Management Science Sakon Nakhon Rajabhat University</p> <p>Homepage: https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JMSSNRU</p> <p>E-mail: jmssnru@gmail.com</p>	
---	--	---

บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

The administrators' role affecting to school budgeting affair under
Chachoengsao Primary Education Area Office 2

จินตนา สุนาวงค์^{1*}, ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง², สมชัย พุทธา³

Chintana Sunawong^{1*}, Thitiphath Hirannithithamrong², Somchai Phuttha³

^{1,2,3}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

^{1,2,3}Master of Educational Administration Program, Faculty of Arts, Krirk University

Corresponding author's e-mail: Chintana.Sunawong@gmail.com^{1}

Received: October 6, 2024

Revised: November 19, 2024

Accepted: November 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา 3) สร้างสมการพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารที่สามารถทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 428 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์อัลฟ่าครอนบาคของตัวแปรด้านบทบาทของผู้บริหาร เท่ากับ .87 และตัวแปรด้านการบริหารงานงบประมาณ เท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 สามารถพยากรณ์ทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ประสิทธิภาพการทำนายร้อยละ 62.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทการบริหาร, งานงบประมาณ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

In this research, the objectives of this study were: 1) to study the role of administrators, 2) to study the level of budget management of educational institutions, and 3) to create a forecasting equation for the role of administrators that can predict the budget management of educational institutions under the Chachoengsao Primary Education Area Office 2. The sample group includes administrators and teachers in the educational institutions. The total number of sample obtained was 428 people with the use of a simple randomization with Krejcie & Morgan's sample size table package. The research instrument was a 5- rating scale questionnaire with Cronbach's alpha coefficient of administrators' role variables of .87 and budget management variables of .93. The statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation. The stepwise multiple regression analysis using ready-made programs was also used in this study. The results of the research showed that: 1) The executive's role overall and in each aspect is at the highest level, 2) The educational institutions' budget management is also at the highest level, and 3) The administrators' role affecting the school budgeting affair is also at the highest level. It was found that management of educational institutions (X1) and personal and professional development (X4) affecting school budgeting affairs could predict budget management of educational institutions by 62.30%, statistically significant at the .01 level,

Keywords: administrative roles, budget work, educational institution administrators

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนการปฏิบัติงาน การกำหนดหน้าที่และวิธีดำเนินงานด้านบุคคลในสถานศึกษา การควบคุมติดตามผลการดำเนินงาน ด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านงบประมาณ เช่น การตั้งและการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่าย การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา งานการเงิน บัญชี พัสดุ และทรัพย์สิน ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลมีขอบข่ายครอบคลุมงานเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการวินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการและด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งครอบคลุมงานเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการงานเลขานุการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดทำทะเบียน การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษาการจักระบบบริหารและพัฒนาองค์กรงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป ให้เป็นไปตามระเบียบ การควบคุม ดูแลและปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงการมอบหมายงาน ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การติดตามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การนิเทศครูอาจารย์ นักเรียน และเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมี คุณลักษณะของการเป็นนักพัฒนาที่มีประสิทธิภาพควรแก่การยอมรับและยกย่องของผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานที่จะให้ครูทุกคนปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมาย (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2550) สอดคล้องกับผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานทั่วไป รวมถึงการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นผู้

กำหนดทิศทาง เป็นนักจัดองค์การ เป็นผู้แก้ปัญหา เป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และที่สำคัญการเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ (เปียกรรณ์ พูลชัย, 2565)

การบริหารองค์กรใด ๆ ก็ตามให้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงาน ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับวันทนา เมื่องจันทร์ (2542) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาก็เช่นเดียวกันซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการชี้วัดความสำเร็จและความล้มเหลวของสถานศึกษา ดังนั้นการแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งจะต้องมีบทบาทของผู้บริหารที่ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมคาดหวังว่าผู้บริหารควรจะเป็น สอดคล้องกับศศิธรดา แพงไทย (2559) ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหลายบทบาทขึ้นอยู่กับภารกิจและกิจกรรมการบริหารซึ่งการบริหารให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องการบริหารงานการศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคของเทคโนโลยีใน การเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่และใช้กลยุทธ์และเทคนิคการบริหารระดับสูงจึงจะสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ซึ่งผลการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาของนักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (สฤร์รัตน์ กมฺุทมาศ, 2550)

จากการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน สาเหตุเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ และได้รับในห้วงระยะเวลาใกล้เคียงปีงบประมาณทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามภารกิจการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ที่ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) การจัดทำและเสนอขอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา 3) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 4) การบริหารการเงิน 5) การบริหารบัญชี และ 6) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการศึกษาดังกล่าว

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อให้ทราบบทบาทของผู้บริหาร และข้อมูลสำหรับผู้บริหารครูและบุคลากรผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่มบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาได้มีหลักปฏิบัติตามระเบียบวิธีได้อย่างถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารที่สามารถทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาท หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมตามตำแหน่งหรือสถานภาพซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมหรือตามลักษณะของการรับรู้ บทบาทเป็นผลรวมของการแสดงออกตามลัทธิและหน้าที่ (เปี่ยมภรณ์ พูลชัย, 2565)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การประสานงานให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป การบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง (profession) เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ซึ่งโดยปกติแล้ววิชาชีพชั้นสูงมักมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ อาชีพนั้นต้องบริการแก่สังคมโดยไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาอื่น อาชีพนั้นต้องบริการแก่สังคมโดยวิธีแห่งปัญญา อาชีพนั้นต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ผู้ให้บริการหรือสมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้นต้องได้รับการศึกษาระดับสูง ผู้ให้บริการวิชาชีพนั้นจะต้องมีความประพฤติจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และต้องมีองค์ประกอบที่จะสร้างสรรค์จริยธรรมความมั่นคงแห่งวิชาชีพของสมาชิก (ชร สุนทรายุทธ, 2553)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่ง ทุกวิทยฐานะ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน อาศัยตามความในมาตรา 19 (4) และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ก.ค.ศ. จึงกำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาใหม่ ให้เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดีขึ้น โดยกล่าวถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาว่าต้องมีการบูรณาการงานทั้ง 5 ด้าน ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และ 5) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

งานงบประมาณและการเงินเป็นไปในลักษณะของการให้ความเป็นอิสระคล่องตัวซึ่งเป็นไปตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานควบคู่กับระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งกำหนดแนวทางหลายประการ เช่น จัดสรรงบประมาณรวมเป็นก้อนมุ่งที่แผนงาน และผลงานกำหนดมาตรฐานการจัดการทางการเงิน โดยให้มีการคำนวณต้นทุนกิจกรรมการบริหารสินทรัพย์เป็นต้น จะเห็นได้ว่าลักษณะกระบวนการงบประมาณเปลี่ยนแปลงไปสถานศึกษามีอิสระและคล่องตัวในการบริหารงบประมาณและทรัพยากร โดยจัดสรรผ่าน ด้านอุปสงค์ หรือผู้เรียน (demand side financing) หรือสนองความต้องการของผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดแทนการจัดสรรระบบเดิมซึ่งจัดสรรผ่าน ด้านอุปทานหรือสถานศึกษา (supply side financing) และสถานศึกษาสามารถกำหนดความต้องการ งบประมาณของตนเองได้โดยจัดทำงบประมาณผ่านเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้จะมีระบบตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (2547) ได้กำหนดขอบข่ายของงานงบประมาณ ดังนี้ 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการ

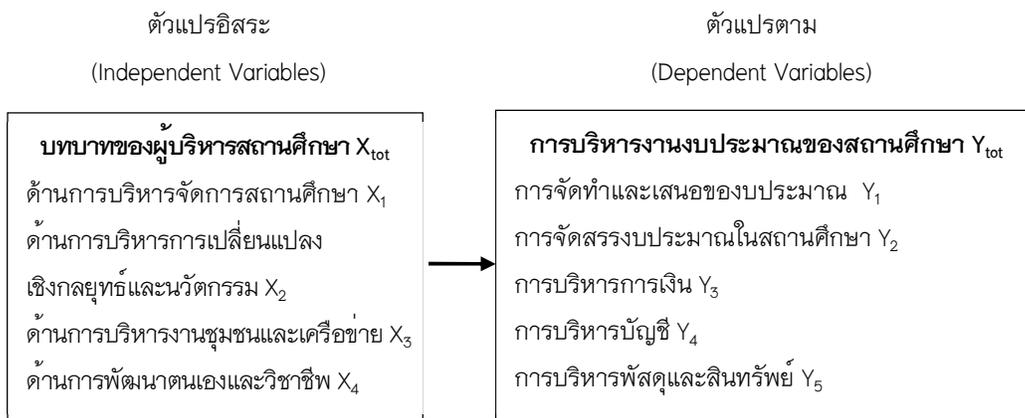
ลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง 6) การบริหารบัญชี และ 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของผู้บริหาร อย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่สามารถทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทธา เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทธา เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรอิสระ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ, 2564) 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม 3) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และ 4) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ศึกษาตัวแปรตาม ประเด็นที่สอดคล้องกับปัญหาการวิจัยของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) 5 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา 3) การบริหารการเงิน 4) การบริหารบัญชี และ 5) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทธา เขต 2 จำนวน 145 โรงเรียนโดยมีผู้บริหาร จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,442 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,535 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวน 428 คน ได้มาจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan: 608) ด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Randomize Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตัวเลือก (Check List) ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) 2) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม (X_2) 3) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย (X_3) และ 4) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X_4)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การจัดทำและเสนอของงบประมาณ (Y_1) 2) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา (Y_2) 3) การบริหารการเงิน (Y_3) 4) การบริหารบัญชี (Y_4) และ 5) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (Y_5) เป็นมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) (Likert, 1967) โดยคุณภาพของเครื่องมือการตัดสินใจตัดสินนี้ความสอดคล้อง พบว่า ข้อคำถาม Item แบบสอบถามมีค่า (IOC) อยู่ระหว่าง .80 – 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อคำถาม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดสอบ (Try out) จำนวน 30 ชุด และนำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลมาตรวจสอบคุณภาพ โดยวิธีการวัดค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสถิติ Cronbach's alpha (Cronbach, 1951) โดยตัวแปรอิสระคือ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87 และตัวแปรตามคือ การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 428 คน และได้กลับคืนมา รวมทั้งสิ้นจำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 85.04

2) ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ตามความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่าง พร้อมชี้แจงถึงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

4) กรณีการติดตามแบบสอบถาม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการติดต่อให้ส่งกลับช่องทาง LINE และ Google Form

5) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1970) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) และการทดสอบบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงจำนวนและร้อยละ โดยแบ่งตามตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียนส่วนใหญ่คือ ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และครูผู้สอน จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 โดยมีสถานศึกษาส่วนใหญ่คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ .60

2. ผลการศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .41) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .38) อันดับที่ 2 คือ ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย (X_3) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .49) อันดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X_4) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .49) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม (X_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .46) ตามอันดับ

3. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .35) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยอันดับแรก คือ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (Y_5) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.38) อันดับที่ 2 คือ การบริหารบัญชี (Y_4) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .42) อันดับที่ 3 คือ การจัดทำและเสนอขอของบประมาณ (Y_1) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .54) อันดับที่ 4 คือ การบริหารการเงิน (Y_3) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .53) และอันดับที่ 5 คือ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา (Y_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .44) ตามอันดับ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 แสดงตาราง 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์แบบ Pearson Correlation ของตัวแปรอิสระ ผลการแสดงผลการแสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (R) ของตัวแปรอิสระ (X) ทุกด้านกับผลรวมของตัวแปรตาม $Y_{(tot)}$

ตัวแปร	$X_{(1)}$	$X_{(2)}$	$X_{(3)}$	$X_{(4)}$	$Y_{(tot)}$	Co linearity	Statistics
						Tolerance	VIF
X_1	-				.729**	.325	3.077
X_2	.784**	-			.691**	.267	3.741
X_3	.759**	.799**	-		.695**	.248	4.029
X_4	.742**	.783**	.823**	-	.744**	.270	3.704
$X_{(tot)}$.886**	.920**	.929**	.921**	.780**	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตาราง 1 พบว่า ความสัมพันธ์แบบ Pearson Correlation ของตัวแปรอิสระ ผลการแสดงผลการแสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .780$) ซึ่ง น้อยกว่า .80 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม(X_2) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย (X_3) และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X_4) แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับปกติ จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรพยากรณ์ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป จากการทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรอิสระ (Tolerance) :ซึ่งมีค่า มากกว่า .19 ส่วน Variance Inflation Factor (VIF) อยู่ในระดับที่เชื่อถือได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือค่า VIF ต้องไม่เกิน 5.3 ทุกด้าน (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2547) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถใช้ตัวแปรอิสระเหล่านี้ใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณในขั้นตอนต่อไป

3. ผลการศึกษา บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจระเข้ เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) พิจารณาตามตัวแปรที่เข้าสมการคือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X_4) โดยเลือกวิธี (Stepwise) เป็นวิธีเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยแสดงตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรบทบาทของผู้บริหาร โดยรวมที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา (Y_{tot})

แหล่งความแปรปรวน	SS	do	MS	F	Sig.
Regression	28.862	2	14.431	298.198**	.000
Residual	17.470	361	.048	-	-
Total	46.332	363	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	.789
ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)	.623
ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square)	.621
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	.21999

ตาราง 3 ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ

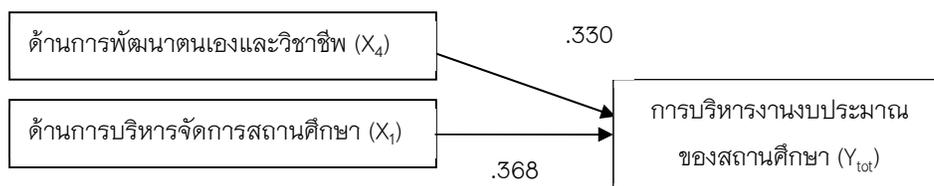
ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	1.416	.140	-	10.140**	.000
ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X ₄)	.368	.045	.392	8.132**	.000
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X ₁)	.330	.035	.453	9.391**	.000

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการคือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X₄) และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X₁) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) ในการทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 (Y_{tot}) เท่ากับ .789 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ .623 หมายถึง ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X₄) และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X₁) สามารถทำนายการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 62.30 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .621 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .21999 ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่า บทบาทของผู้บริหารมีเพียง 2 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 1.416 + .330 (X_4) + .368 (X_1)$$

โดยสรุป การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise จากสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้คือ บทบาทของผู้บริหาร อย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2 ปรากฏภาพที่ 2

ภาพที่ 2 บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจະเซียงเทรา เขต 2

จากภาพที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหาร มีเพียง 2 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (X₄) และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปแบบมาตรฐาน .330 และ .368 ตามลำดับ สามารถทำนายความแปรปรวนของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

ได้ร้อยละ 62.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z}_y = .453 (Z_4) + .392 (Z_1)$$

การอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมกำกับดูแลและส่งเสริมการสร้างความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับภาณุเดช กลิ่นระโทก (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับอภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับศิริลักษณ์ มีทรวงษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเมืองนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดดังที่เบส (Boss, 1998) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะเป็นผู้นำที่ต้องรับผิดชอบสถานศึกษาทั้งหมดในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ได้รับอำนาจตามกฎหมายในการมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงควรจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งจะต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของโลกในยุคข้อมูลข่าวสารและจะต้องเป็นผู้นำครู บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เรียน ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนให้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

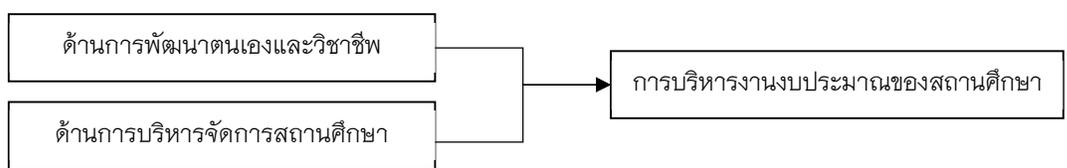
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2 ทุกแห่ง มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บควบคุมการเงินและบัญชี เบิกจ่ายพัสดุให้เป็นไปตามระบบ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน สอดคล้องกับ วราพร แต้มเรืองอิฐ (2565) ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน สอดคล้องกับจันทร์จิรา โชติพิบูลย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานด้านงบประมาณภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และสอดคล้องกับชลพงษ์ ทองอุตม (2564) แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ดังนี้ ชูติมา พวงทอง (2563) สรุปการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นการดำเนินงานบริหารงบประมาณที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐ และรายได้อื่น โดยมีการบริหารการเงินอย่างมีระบบ มีการควบคุมการดำเนินงานทางด้าน

การเงินให้มีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการเงินเพื่อให้เกิดการจัดการทรัพยากร ของสถานศึกษาอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และเกิดประสิทธิผลโดยเน้นการบริหารจัดการที่ผลการดำเนินงานกับงบประมาณมีความสอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์มากที่สุด และ สเปนเกลอร์ (Spengler, 2000, Abstract) ได้ทำการศึกษาและให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการเงินของโรงเรียนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการบริหารการศึกษาและการ บริหารการเงิน การลงทุนโรงเรียน ซึ่งต้องให้มีการบูรณาการทั้งสองจะต้องควบคู่กันไปและไม่เพียงแต่การบริหารเท่านั้น แต่ยังคงต้องมีความต้องการแหล่งเงินทุนของการบริหารทั้งสองอย่าง ต้องพึ่งพาอาศัยกัน

3. ผลการวิจัยบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 62.30 โดยพบว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้ความสำคัญ กับระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ เงิน บัญชี พัสดุและทรัพย์สิน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นไปตามระบบ จึงทำให้ประสบผลสำเร็จในการ บริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสุภาพ ศรีชนะเนตร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถ พยากรณ์ได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวรวิญญู ฝั่งธรรม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายใน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของการ ควบคุม กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 70.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหาร มี เพียง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในฐานะที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา โดยจัดให้มีการอบรม ให้ข้อมูลการศึกษาระเบียบ วิธีการและเกณฑ์ ของการบริหารงานงบประมาณ เพื่อ เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำเอกสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความถูกต้อง เพื่อให้การดำเนินงานของ สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ ละแห่ง เพื่อให้การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถอธิบายได้ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำบทบาทของผู้บริหารมาปรับใช้ ให้สอดคล้องกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ควรมีแนวทางในการบริหารจัดการของสถานศึกษาโดยการศึกษาระเบียบ วิธีการและเกณฑ์ ของการบริหารงานงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำเอกสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความถูกต้อง

1.3 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ส่งเสริมการดำเนินการของครู เพื่อทำนวยคุณภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ของตัวแปรที่จะศึกษาด้วย

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อทำให้ทราบถึงระเบียบงานงบประมาณของสถานศึกษาในเชิงลึก

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลแบบการสัมภาษณ์ในเชิงลึกและการประชุมสนทนากลุ่ม

2.4 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณแบบผสมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545*. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2567. จาก http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study.pdf.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *กระจายอำนาจการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์จิรา โชติพิบูลย์ และสุรางคณา มั่นยานนท์. (2565). การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2(1), 17-30.
- ชลพงษ์ ทองอุดม (2564). *แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชุตินา พวงทอง. (2563). *แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ธรร สุนทรายุทธ. (2553). *หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- ภาณุเดช กลิ่นกระโทก. (2564). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, และคณะ. (2547). *สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS (Statistics For Research and SPSS Application Techniques)*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เจริญดีมินคองการพิมพ์.
- วรัชญ์ภรณ์ ฝ่องธรรม. (2561). *การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- วราพร เต็มเรืองธิดา (2565). *การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- วันทนา เมื่องจันทร์. (2542). *วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: วันทิพย์.
- ศศิธรดา แสงไทย. (2559). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 6(1), 7-11.*
- ศิริลักษณ์ มีทองษ์. (2559). *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สกุรัตน์ กมฺุขมาศ. (2550). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิทยาจารย์, 107(9), 99.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้น 20 เมษายน 2567. จาก <http://www.ccs2.go.th>.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้น 20 เมษายน 2567. จาก <http://www.ccs2.go.th>.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สุภาพร ศรีษะเนตร. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน้าที่ 13-15* (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อภิรัตน์ ช่างเกวียน. (2564). *บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครปฐม. บัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*

- Bass, B.M. (1998). *Transformational Leadership: Industrial, Military, and Educational Impact*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hill.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297-334.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education And Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *New Pattern of Management*. New York: McGraw - Hill.
- Spengles, J. O. (2000). Assumption of Risk in Sport Activities: An Analysis of Contributing Factor to Outcomes in Reported Cases. *Dissertation Abstract International*, 62(02), 137. Retrieved May 2, 2024, from <http://search.proquest.com/docviwe/4132764/Accounted=842>.